

HET DEBAT VAN NIX

Handleiding voor preventieprofessionals

Het Debat van NIX gaat weer starten!

Voor de werving van scholen heb je deze informatie nodig over de vernieuwde opzet van de interventie. Dit schoolseizoen gaat het Debat van NIX gepaard met een onderzoek onder de leerlingen. Alle informatie lees je in deze handleiding.

Wat is het Debat van NIX?

Het Debat van NIX is een serie van 4 lessen. Dit lesprogramma ondersteunt leerlingen bij het ontwikkelen van een 'gezonde' opvatting, houding en gedrag met betrekking tot alcohol drinken en roken. Bij de uitvoering van de lessenserie is het Debatbureau betrokken. Zij voeren les 2 uit en leiden en faciliteren les 3. De kosten daarvoor neemt het Trimbos-instituut voor haar rekening. Het lesprogramma kan per klas met een groepsgrootte van maximaal 30 leerlingen uitgevoerd worden.

Voor wie?

Het Debat van NIX is geschikt voor leerlingen van **3 vmbo-tl klassen** van het voortgezet onderwijs. Hierop kunnen geen uitzonderingen worden gemaakt. De inhoud, werkwijze én materialen zijn voor deze leerlingengroep ontwikkeld.

Wanneer?

Van november 2020 tot en met april 2021 kan het Debat van NIX op een school uitgevoerd worden. De 4 lessen van ca. 50 minuten worden bij voorkeur in opeenvolgende weken aangeboden. In de week voorafgaand aan het lesprogramma en binnen twee weken na afronding van het lesprogramma vindt het onderzoek bij leerlingen plaats in de klas.

Het onderzoek

Een school kan meedoen met het Debat van NIX als ook meegedaan wordt met het onderzoek naar het Debat van NIX. Met behulp van dit onderzoek willen we weten of de leerlingen anders gaan denken over alcohol drinken en roken. In de week voorafgaand aan de eerste les neemt een onderzoeksassistent van het Trimbos-instituut in een les een korte vragenlijst bij

de leerlingen af. Binnen twee weken na het lesprogramma komt de onderzoeksassistent opnieuw een vragenlijst afnemen. Het is belangrijk dat de vragenlijsten worden afgenomen op een moment waarop alle leerlingen aanwezig zijn die ook de 4 lessen van het lesprogramma hebben gevolgd. De afname van de vragenlijsten kost ongeveer 20 minuten.

Deelname aan dit onderzoek is vrijwillig voor leerlingen. Ouders worden vooraf geïnformeerd over het Debat van NIX en het onderzoek en kunnen ook desgewenst aangeven dat hun kind niet deelneemt aan het onderzoek. De vragenlijst is anoniem. Er wordt geen informatie gevraagd die naar een individuele leerling kan leiden. Ook verstrekken scholen geen informatie aan het Trimbos-instituut waardoor (indirecte) herleidbaarheid mogelijk is. In de rapportages zijn de gegevens niet herleidbaar tot individuele leerlingen, klassen of scholen. De scholen ontvangen ook geen resultaten over hun eigen leerlingen.

Hoe ziet het Debat van NIX er uit?

WEEK 0	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5/6
Onderzoek leerlingen Aankondiging lesprogramma Uitdelen huiswerkopdracht	Les 1 Introductie	Les 2 Debatteren, hoe doe je dat?	Les 3 Het Debat van NIX	Les 4 Terugblik en het advies	Onderzoek leerlingen
30 min.	50 min.	50 min.	50 min.	50 min.	20 min.

Voor de start van het lesprogramma

In de week voorafgaand aan de start van het lesprogramma introduceert de docent in een les het project en de onderzoeksassistent. De assistent neemt eerst een vragenlijst bij de leerlingen af (20 minuten). De docent licht de voorbereidende huiswerkopdracht voor les 1 toe en deelt het leerlingboekje Feiten van NIX uit (10 minuten).

Les 1 Introductie

In deze les licht de docent het doel en het programma van Het Debat van NIX toe. De docent introduceert de thema's van de NIX18 campagne en geeft daar informatie over. De leerlingen bekijken een vlog. De vlogger maakt ze enthousiast om mee te denken en hun stem te laten horen over de NIX18 campagne. Hij vraagt hun de vierde les een advies te geven aan NIX18. Tot slot bespreekt de docent de ingeleverde huiswerkopdracht en vult ontbrekende kennis bij de leerlingen aan.

Les 2 Debatteren, hoe doe je dat?

Het Debatbureau oefent deze les met de leerlingen debatvaardigheden en geeft hun hulpmiddelen voor het debatteren. Met behulp van filmfragmenten van debatten bespreekt het Debatbureau met de leerlingen wat ze goed en minder goed vinden werken in de voorbeelden. De belangrijkste tips worden samengevat. De klas oefent de tips in een kort debat. Daarna komt het 'leren argumenteren' aan de orde en krijgen de leerlingen een Debatkaart. Met de tips en de Debatkaart voert de klas een Lagerhuisdebat uit dat nabesproken wordt.

Les 3 Het Debat van NIX

Met het Debatbureau als gespreksleider start deze les met een energieke quiz. De winnaar ontvangt een prijs. Daarna debatteert de klas over een aantal stellingen in de vorm van een Lagerhuisdebat. Tot slot voert de klas in twee groepen een 360° debat uit met prikkelende stellingen. Bij dit debat gebruiken de leerlingen een Reactiekaart. De preventieprofessional is als 'factchecker' betrokken bij deze les. Hij/zij geeft aanvullende kennis en zet feitelijke onjuistheden recht die in de debatten door deelnemers ingebracht zijn. Een jury reikt ter afsluiting van de bijeenkomst de prijs voor de meest spraakmakende debater uit.

Les 4 Terugblik en het advies

In deze les wordt het 360° debat nabesproken met behulp van de ingevulde Reactiekaart. Indien nodig en/of gewenst is de preventieprofessional bij deze les aanwezig om opvallende aandachtspunten uit de debatten te bespreken. De vlogger uit de eerste les maakt weer contact met de leerlingen. In deze vlog licht hij toe met voorbeelden hoe de leerlingen advies kunnen geven op de vraag: op welke manier kan NIX18 ons, jongeren, het beste bereiken? De docent ondersteunt de klas om tot een advies te komen. Het advies wordt vastgelegd en aan het NIX18-team verstuurd.

Na het lesprogramma

Binnen twee weken komt in een les de onderzoeksassistent weer een vragenlijst afnemen. Ook ontvangt de klas een bedankbrief voor het advies dat ze gegeven hebben aan NIX18 en krijgen de leerlingen een NIX18 gadget.

Materialen om scholen te werven

Op www.nix18voorprofs.nl/toolkit, bij Materiaal voor onderwijs, Debat van NIX staan alle benodigde materialen voor de docent en de leerlingen. Maar ook voor jou als preventieprofessional. Zo vind je er een flyer en een filmpje dat je kunt gebruiken bij het werven van scholen.

Wat is jouw rol als preventieprofessional

Dit schooljaar kunnen ongeveer 10 tot 12 klassen meedoen aan het Debat van NIX. Met jouw hulp in het benaderen van scholen gaat dit zeker lukken! Om het programma op een school goed te laten verlopen speel je een belangrijke rol in de afstemming tussen de docent/school en het Trimbos-team. De planning van het onderzoek bij de leerlingen en de aanwezigheid van het Debatbureau op school vraagt extra aandacht. Maar ook jouw deelname aan de derde les is essentieel voor het slagen van het Debat van NIX.

CHECKLIST VOOR JEZELF

Bij de voorbereiding

Na het werven van een school en contact leggen met docent(en):

- Het Trimbos-team informeren dat de school meedoet en in welke periode.
- De docent informeren waar alle benodigde informatie en materialen voor het lesprogramma te vinden zijn: www.nix18voorprofs.nl/toolkit, bij Materiaal voor onderwijs, Debat van NIX. Hier vindt de docent de docenthandleiding, het lesmateriaal, leerlingmateriaal, de brief voor ouders voor het onderzoek en het evaluatieformulier.
- Afstemmen met docent over de planning en alle bijbehorende lesdata.
- Contact leggen met Trimbos NIX18-team om planning van het lesprogramma, de data en aanwezigheid van zowel de onderzoeksassistent als ook het Debatbureau af te stemmen.
- Terugg koppelen aan docent van definitieve afspraken en planning.

Bij de uitvoering

- Deelname aan les 3 het Debat van NIX en input geven als 'factchecker'.
- Bespreken met de docent wie in de jury zit (teamleider, jijzelf, andere docent, externen?) en de prijs voor de meest spraakmakende debater uitreiken.
- Na les 3 evalueren met de docent of er opvallende aandachtspunten zijn waarop in les 4 teruggekomen moet worden. Afspreken of de docent hierop zelf terugkomt en tips hierbij geven óf dat jezelf hiervoor les 4 bijwoont en input geeft bij de terugblik met leerlingen.

Bij de afronding

- Checken of de datum voor het onderzoek bij de leerlingen nog correct is.
- Het lesprogramma evalueren met de docent en de docent vragen het evaluatieformulier te mailen naar debatvannix@trimbos.nl en zelf je eigen evaluatie ook mailen naar dit mailadres.

Wat is de rol van de docent?

De docent heeft een eigen docentenhandleiding. Voor de afstemming tussen jou en de docent hierna een overzichtje van de werkzaamheden van de docent.

Bij de voorbereiding

De docent:

- Downloadt de docentenhandleiding en alle benodigde materialen en bestelt tijdig het leerlingboekje.
- Hij/zij is verantwoordelijk voor de planning van het lesprogramma en stemt deze met je af. Hierbij worden ook de twee data met lestijden voor het onderzoek meegenomen.
- Draagt er zorg voor dat de ouders geïnformeerd zijn over het lesprogramma en het onderzoek met behulp van de informatiebrief voor ouders.

Bij de uitvoering

De docent:

- Bereidt zich voor en heeft zich ingelezen op 'De tips bij lessen over middelen'. De eerste les voert de docent zelf uit.
- Mailt vóór de 2e les de ingeleverde huiswerkopdracht aan bij het Debatbureau via info@hetdebatbureau.nl.
- Bespreekt de derde les met je na. Samen maken jullie een inschatting of het wenselijk is dat jij aansluit bij les 4 of dat het voldoende is om de docent van tips te voorzien. Het betreft in les 4 het onderdeel "terugblik" waarin ook aandacht is voor de invloed van groepsprocessen en groepsdruk.

Bij de afronding

De docent:

- Vult een evaluatie in en mailt deze naar nix18voorprofs@trimbos.nl en naar jou.

Wat doet het Debatbureau?

Het Debatbureau voert les 2 en 3 met de klas uit. Voor les 2 ontvangt het Debatbureau van de docent de ingeleverde huiswerkopdracht van de leerlingen. Het Debatbureau neemt de prijzen voor de winnaar van de quiz en voor de meest spraakmakende debater mee.

Materiaal voor docenten en leerlingen

Op www.nix18voorprofs.nl/toolkit, bij Materiaal voor onderwijs, Debat van NIX staan alle benodigde materialen voor de docent en de leerlingen. Hier vindt de docent de docenthandleiding, huiswerkopdracht, alle lesmaterialen, een voorbeeldbrief voor ouders over het onderzoek en een evaluatieformulier.

INFORMATIE?

Vragen of meer informatie nodig?

Neem telefonisch contact op met het Trimbos NIX18-team of stuur een mail naar nix18voorprofs@trimbos.nl. Vermeld naast je naam en organisatie een telefoonnummer waarop je goed te bereiken bent, zodat we ook telefonisch contact kunnen opnemen.